

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Plazutta, 18 - Tel. 83-177 PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna naročnina, Italija Lir 17.000	
	Letna inozemstvo » 25.000	
	Letna inozemstvo, USA dol. 30	
	Poštno čekovni račun: štev. 24/12410	

Leto XXXIII. - Štev. 40 (1673)

Gorica - četrtek, 8. oktobra 1981 - Trst

Posamezna številka Lir 400

130 letnica Slomškove bratovščine sv. Cirila in Metoda

Dne 31. decembra 1980 je papež Janez Pavel II. razglasil sv. brata Cirila in Metoda za sozavetnika Evrope. Letos, meseca septembra, ob novi obletnici smrti božjega služabnika A.M. Slomška (24. septembra) pa je poteklo 130 let, odkar je ustanovil molitveno družbo za zedinjenje vseh kristjanov — bratovščino sv. Cirila in Metoda. Prav je, da se ob tem jubileju spomnimo Slomškove ekumenske zamisli.

V preteklem stoletju je Slomšek slovenskim narodom, zlasti slovenskemu ljudstvu sveta brata tako rekoč znova razkril. Pred vso slovensko zgodovino je pokazal na njuno dediščino, v kateri so korenine naše vernosti in kulture.

Nič ni pretirana trditev, da »Slomšek kot duhovnik in škof zavzema prvo mesto v slovenski zgodovini po Cirilu in Metodu« (Fr. Kidrič, NE IV, 245), ali da je Slomšek, Ciril in Metod v eni osebi tista »svetla zvezda, ki nam je svetica in kazala pot, po kateri hodimo, da rešimo narod iz tujih spon in mu pripravimo srčnejšo bodočnost« (Vošnjak I, 131; SBL X, 379).

USTANOVITEV NOVE BRATOVŠČINE

O Slomškovi neločljivi duhovni in idejni povezanosti s slovanskima blagovestnikoma priča ustanovitev bratovščine sv. Cirila in Metoda. Z njo je kot apostolski škof prestopil meje svoje škofije in posegel v zadeve vesoljne Cerkve, zlasti Cerkve v Evropi.

11. septembra 1851 se je napotil iz St. Andraža na Koroškem v Brežice na duhovne vaje. Tam je nameraval razodeti duhovnikom svoj načrt. Med potjo je nevarno zbolel in ostal več tednov v Celju pri svojem prijatelju opatu Vodušku.

Ker se ni mogel udeležiti duhovnih vaj, je dal voditelju p. Serapionu Vencu posebno ustanovno pismo z naročilom, da ga ob koncu duhovnih vaj prebere vsem udeležencem. Slomškov življenjepisec in prijatelj Franc Kosar je pozneje zapisal: »S spoštovanjem smo poslušali presenetljivo povabilo, in če se prav spominjam, smo pristopili k družbi vsi udeleženci duhovnih vaj.« Slomškovo zamisel so sprejeli kot njegovo duhovno oporoko.

Kmalu po boleznih (2. novembra 1851) je Slomšek že objavil pravila novoustanovljene bratovščine in prevzel vodstvo vse do svoje smrti.

Franc Kosar je Slomšku predlagal, naj poskrbi za bratovščino papežovo potrditev. »Zdi se mi, da ima ta bratovščina čudovito bodočnost, in da bo med mnogimi dobrimi semeni, ki ste jih že vsejali, prav to seme prineslo najboljše sadove.«

PROŠNJA NA SV. OČETA

Slomšek je predlog sprejel in 30. nov. 1851 zaprosil papeža Pija IX. za potrditev. V prošnji je zapisal: »Koga izmed katoličanov ne bi bolelo srce zaradi žalostnega razkola med narodi, posebno med narodi slovanske krvi, katere sta v 9. stoletju sveta brata Ciril in Metod klicala k edinstvu vere in vodila k materi sveti Cerkvi... Ko sem premišljeval usodo ločenih bratov in želel, da bi za njihovo združenje s sveto katoliško Cerkvijo nekaj storil, pa jaz in moji nimamo drugega kakor molitev, zato sem sklenil ustanoviti bratovščino sv. Cirila in Metoda... in to željo sem razodel duhovnikom lavantinske škofije na duhovnih vajah... Ta moja beseda je bila z navdušenjem sprejeta in tisoč je dvigalo roke k Očetu usmiljenja ne le v naši, ampak tudi v sosednjih škofijah. Potrebno je samo še eno: da VI, sveti oče, to bratovščino potrdite in blagoslovite...«

12. maja 1852 je Pij IX. bratovščino potrdil; Slomšek je potrditev razglasil s posebnim pismom v slovenskem in nemškem jeziku, obenem pa določil cerkev sv. Jožefa v Celju za sedež bratovščine. Pismo je razposlal v številne škofije po Evropi in z njim povabil katoliške duhovnike in vernike, kakor tudi pravoslavne, naj se v duhu vere in krščanske ljubezni združijo v molitvi za medsebojno edinost.

VELIK ODZIV

S papežovo potrditvijo in Slomškovim pismom so se bratovščini odprla vrata v svet. Slomškovo misel je sprejela skoraj vsa Evropa. Ohranjeni seznam zgovorno pričajo, da so jo sprejeli na vzhodu kristjani v Moskvi, na zahodu v Parizu, na jugu pa v Aleksandriji. Leto dni po Slomškovi smrti je imela že 75.000 članov.

Glede tega je bil Slomšek predhodnik Leona XIII. in Pija XI., dveh velikih zagovornikov in apostolov cerkvene edinosti.

Cerkev v naši širši domovini je po geografskem položaju nekako na meji med vzhodom in zahodom, zato ima posebno ekumensko poslanstvo. Tu si podajata roke katoliška in pravoslavna Cerkev po svetih bratih Cirilu in Metodu, sozavetnikih Evrope, po Slomšku, ki si je neutrudno prizadeval za uresničenje ekumenske molitve na veliki četrtek: Naj bodo vsi eno!

FRANC KRAMBERGER, škof

Sv. oče poziva k molitvi rožnega venca

Pri skupni audienzi v sredo 30. septembra je sv. oče v Castelgandolfo pozval vernike, naj v oktobru spet odkrijejo lepoto molitve rožnega venca, ki je osebna in družinska molitev. Sv. oče je dejal, da ima molitev rožnega venca odlično mesto v češčenju božje Matere. Molitev rožnega venca je preprosta, a vsebinsko zelo bogata in evangelijska. S to molitvijo stalno prosimo najsvetejšo Marijo, naj posreduje za nas grešnike vsak dan, do konca našega življenja.

Mednarodno srečanje katoliških gibanj v Rimu

Od 23. do 27. septembra je bilo v Rimu veliko mednarodno srečanje raznih katoliških gibanj. Nekatera so postala mednarodna, druga so krajevna. Srečanja so se udeležili Ognjiščarji, Binkoštniki, Cursillos (razširjeno predvsem v Španiji), Schönstätt (Nemčija), Oasi (ustanovil p. Rotondi v Italiji, danes pa je razširjeno v 35 državah), Equipes Notre Dame (Francija), Občestva krščanskega življenja (nova oblika za Marijine družbe), Gibanje Cerkve-svet, Luč-življenje (ustanovil poljski duhovnik F. Blachnicki) in Comunione e Liberazione. Po končanem srečanju so odšli zborovalci v Castelgandolfo, kjer jih je sprejel sv. oče in jim dal smernice za nadaljnje delo. Posebej je poudaril, da morajo delati povezani s cerkvenim načelstvom.

Sadat ubit v atentatu

Egiptovski predsednik Sadat je med vojaško parado, ki so jo ob osmi obletnici uspešnega napada na izraelske sile ob Sueškem prekopu priredili v Egiptu postal v torek 6. oktobra žrtev atentata. Atentatorji so bili vojak, ki so se v avtomobilu pripeljali pred predsedniško tribuno ter jo zasuli s strojničnim ognjem in ročnimi bombami. Med ranjenci so tudi številni gostje, med njimi belgijski veleposlanik in trije ameriški častniki.

Umor Sadata je osupnil svetovno javnost. Vsi se zavedajo, da lahko povzroči novo nestabilnost na Bližnjem vzhodu. Amerikanci so v Sadatu izgubili izkrenega zaveznika, Izraelci pa odkritega sobesednika. Umor pa bo prišel prav vsem, ki jim ni za pomiritev na tem občutljivem področju: Sovjetski zvezi, libijskemu samodržcu Gadafiju, arabskim skrajnežem in raznim terorističnim organizacijam. Verjetno so vsaj nekateri od omenjenih imeli prste pri tem zaskrbljujočem umoru.

Spremembe v Vatikanu

Kardinal Guerri je dosegel 75 let starosti in je zapustil mesto predsednika pape-

Razglasitev za blaženega ali svetega je v katoliški Cerkvi vedno velik praznik, saj je za vse kristjane dokaz, da je svetost možna v vsaki dobi, v vsakem poklicu in brez ozira na spol. Razglasitev petih blaženih: treh redovnikov in dveh redovnic v nedeljo 4. oktobra v Vatikanu pa je imela še poseben čar: 140 dni po atentatu so mogli desetstisoč vernikov spet pozdraviti na trgu sv. Petra papeža, popolnoma ozdravljenega od zločinskega napada 13. maja letos.

Morda se bo komu zazdelo, da so take razglasitve preživeta stvar, ki ne spada več na konec tega stoletja. Cerkev misli drugače: tudi današnjemu času je treba predstaviti osebe, ki so uresničile na sebi božjo besedo brez izjem ali zmanjševanja ter pokazale pravo logiko Kristusovega evangelija, ki obstaja v intimni povezanosti z Bogom, v resnični ljubezni, v globoki pravičnosti in služenju Bogu, ki je prisoten v bližnjem.

NA TRGU SV. PETRA

Sv. oče je prispel v Vatikan iz Castelgandolfo v helikopterju okrog 9. ure zjutraj. Pol ure nato se je začela na altarju pred vhom v baziliko slovesnost razglasitve, ki je trajala prav do poldne. Spočetka je dež nekoliko motil svečano vzdušje, ob enajstih pa je posijalo sonce in tako dalo vsej prireditvi še bolj tople izraz.

Sv. mašo je sv. oče opravil v koncelebraciji osmih škofov in štirih predstavnikov redov, ki so povezani z novimi blaženimi. Ob papežu sta bila goriški nadškof Cocolin, ki je zastopal furlansko ljudstvo, iz katerega je izšel bl. Luigi Scrosoppi in Gorico, v kateri se je malo pred smrtjo mudil bl. Riccardo Pampuri, ter genovski nadškof kardinal Siri, od koder je bila nova blažena redovnica Maria Repetto.

V pridigi je sv. oče predstavil nove blažene »kot priče trajne, neizčrpe in mladostne sile Cerkve«. Povzel je na kratko njihovo življenje in zaključil z mislijo, »da nam oni kažejo pot, ki jo moramo tudi mi prehoditi na našem življenjskem romanju: pot ljubezni do Boga in bližnjega.«

Opoldne se je sv. oče pojavil na balkonu bazilike sv. Petra za molitev angelskega češčenja. Ob tej priložnosti je zbrane množice opozoril na lik sv. Frančiška Asiškega (v nedeljo je bil njegov god) in med drugim dejal: »Ta človek, ki je ljubil Boga nad vse, vse stvari pa zaradi Boga, nam neprestano govori z resnico vsega svojega bitja, svojega življenja in svojega poklica.«

Sv. oče se je spomnil tudi sv. nadangela

Mihaela, ki ga je Cerkev praznovala 29. septembra ter dejal o njem: »Mihael, kar pomeni "Kdo je kakor Bog?" vsebuje v sebi najbolj preprosti, pa tudi najbolj prepričljiv nagib, zakaj moramo ljubiti Boga nad vse stvari.« Svoje misli je nato povzel še v petih jezikih, med njimi je bil tudi poljski.

Po blagoslovu, ki ga je podelil vsem, ki so ga poslušali, se je v helikopterju vrnil v Castelgandolfo, kjer bo še ostal dva ali tri tedne, da se pripravi na dokončni povratek v Vatikan.

Zdi se nam primerno, da našim bralcem predstavimo v kratkih besedah, kot je to storil sv. oče, nove blažene, zlasti ker sta dva od njih povezana prav z našimi kraji.

BL. RICCARDO PAMPURI

Rojen v škofiji Paviji, kraj Trivulzio leta 1897 kot deseti v družini enajstih otrok je leta 1921 doktoriral na pavijski univerzi iz medicine in kirurgije. Od mladosti član Katoliške akcije je sčasoma začutil željo še bolj se posvetiti Bogu v službenju bližnjemu. Poleti 1927 je vstopil v red usmiljenih bratov v Milanu. Zaradi vnetja prsne mreže, ki je nato prešlo v tuberkulozo, je že zelo bolan nekaj mesecev pred smrtjo iskal zdravja tudi v Gorici v bolnišnici usmiljenih bratov, umrl pa je 1. maja 1930 v Milanu, kamor so ga že vročičnega prepeljali iz Brescice.

Po njegovi smrti je ostal živ spomin nanj tudi v Gorici. To se je pokazalo dvajset let kasneje, ko je kmet Adeodato Comand iz Ločnika leta 1952 na njegovo prošnjo čudežno ozdravel. Po ozdravljenju je dve leti nato preiskala posebna komisija goriških duhovnikov. Med njimi sta bila tudi msgr. Velci in msgr. Franc Močnik, ki je opravil službo zapisničarja. Nanj smo se obrnili, napišite, kako je bilo s tem ozdravljenjem. Povedal je naslednje:

Priče so pred komisijo opisale, da se je zgodilo takole: kmet iz Ločnika je imel hudo trebušno vnetje, ker se mu je razlil slepič. Prepeljali so ga v bolnišnico sv. Justa, kjer naj bi ga operiral dr. Barnaba. Ko je ta odprl trebušno votlino, je ugotovil, da ni več pomoči: bilo je že vse razlito in raztrgano. Zato je rano zažil in bolnik je ostal v nezvesti cel dan in celo noč. Ponoči je čula pri njem bolniška sestra redovnica. Pa se je spomnila na redovnega brata Pampurija. Pokleknila je ob umirajočem, položila na trebuh podobico božjega služabnika Pampurija in goreče prosila, naj pomaga umirajočemu. Proti jutru je mož prišel k zavesti, stopil s postelje in šel na vrt. Zjutraj je dr. Barnaba po telefonu vprašal, kdaj je mož umrl. Sestra mu je odvrnila, da je na vrtu in je češnje.

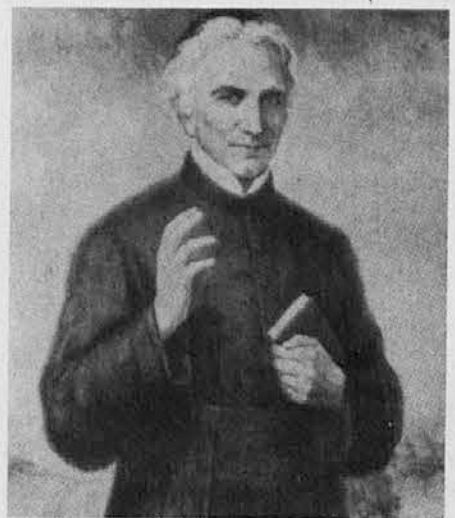
Komisija je zaslislala kmeta, njegovo ženo, redovno sestro, dr. Barnabo in še druge, ki so bili tisti dan v bolnišnici. Dr. Barnaba je izjavil, da sam v čudeže ne veruje, a mora potrditi, da je bilo z bolnikom, kakor je opisano.

Zapisnik o celotnem zaslišanju so nato predložili nadškofu Margottiju. Ta je zapisnik poslal v Rim na zadevno kongregacijo. Sv. oče Janez Pavel II. je ta čudež, kakor drugega, ki se je 19. septembra 1959 zgodil v Milanu, ko je nenadno ozdravel arhitekt Ferdinando Michelini, potrdil 30. marca letos. S tem so bili dani pogoji za razglasitev br. Riccarda blaženim.

BL. LUIGI SCROSOPPI

Njegovo življenje bi lahko na kratko označili takole: bil je v službi drugih. Rodil se je v Vidmu leta 1804. Imel je še dva brata duhovnika. Enemu izmed njih, ki je vodil »Hišo zapuščenih«, v kateri so našla zatočišče dekleta brez staršev, je stal najprej ob strani kot pomočnik, kasneje pa je sam postal njen voditelj. Iz te ustanove so izšle nato leta 1837 prve redovnice, ki jih je poimenoval »sestre Previdnosti«, saj je bl. Scrosoppi v božjo Previdnost neizmerno zaupal. Geslo, ki ga je izročil novim redovnicam in po katerem se je sam ravnal, je bilo: preprostost, skrajna revščina, ljubezen in spet ljubezen.

V obdobju od 1845 do njegove smrti leta 1884 je bil Videm pozorišče njegovega socialnega udejstvovanja. Podoba duhovnika, ki prevaža po ulicah voziček z darovi za svojo ustanovo, ponovno oblaten in zasramovan, preganjan od zagriženih laicistov, pa vedno krotak in blagoslovajoč, je prešla v zgodovino tega furlanskega mesta.

Novi blaženi Luigi Scrosoppi

BL. ALAN IZ SOLMINIHACA

Rojen je bil leta 1593 v južnozahodni Franciji na gradu Belet. Kot duhovnik je bil 1623 imenovan za opata avguštinskih kanonikov (svetnih duhovnikov, ki živijo v skupnosti po pravilih sv. Avgustina) v kraju Chancelade. Samostan je bil skoro v razvalinah, v njem pa en sam duhovnik. Uspelo mu je, da je opatijo v nekaj letih materialno in duhovno obnovil ter napravil iz nje središče obnove. Ko je bil 1636 imenovan za škofa v Cahorsu, je samostan štel že 50 redovnikov.

Škofija Cahors, ki jo je prevzel, je bila tedaj ena največjih francoskih škofij: 500 tisoč duš in 800 župnij. Za svoj program si je izbral tri cilje: prenovitev duhovščine, dušnopastirski obiski župnij (te je do smrti obiskal devetkrat) in ustanovitev semenišča. Odloke tridentinskega cerkvenega zbora je z veliko doslednostjo izvajal, pri čemer mu je bil za vzor milanski nadškof sv. Karel Boromejski. V času galikanizma ja vztrajal v zvestobi do Apostolskega sedeža in se nenehno boril proti drugim zmotam, ki so se takrat razširjale. Zelo je bil dejaven na socialnem področju ter živel strogo asketsko življenje. Umrl je 31. decembra 1659.

Dušnopastirski urad v Celovcu je izdal slovensko izdajo o življenju tega blaženega. V njej so tudi informacije o avguštinskih kanonikih. Interesenti lahko knjižico dobijo brezplačno.

DVE REDOVNICI

S. Maria Repetto (1807-1890) je pripadala kongregaciji Naše Gospe z zatočišča na gori Kalvariji. »Pojdimo k sestri Mariji!«, so imeli navado reči ubožci iz Genove. Sprejemala jih je z neprestanim nasmehom. Iz nje je izžarevala materinska toplota. Ljudje v stiskah, v dvomih, zaročenci so prihajali k njej po besede tolažbe in po nasvete. Do Boga je ohranila vse življenje otroški odnos. Zadovoljna je bila, da živi v svojem času in danih okoliščinah. Nič izrednega ni napravila v svojem redovnem življenju, toda vse vsakdanje dolžnosti je opravljala z neizmernim veseljem in vestnostjo. S tem se je posvetila.

S. Claudine Thevenet (1774-1837) iz Lyona v Franciji je ustanoviteljica kongregacije Jezusa in Marije. V mladih letih je doživela grozote francoske revolucije. Dva brata so ji revolucionarji ubili. Eden izmed njih ji je pred smrtjo naročil: »Glad, odpusti kot mi odpuščamo!« Neki duhovnik ji nehoti pokaže njeno življenjsko poslanstvo: izroči ji v skrb dve siroti, ki jih je našel premražen pred cerkvijo. Od tedaj, zgodilo se je to konec leta 1815 Claudine ve, kje je njeno mesto: ob od družbe zavrnjenih. Tako nastane nova kongregacija. Ona pa slej ko prej ponavlja besede, ki so postale gonilo njenega dela: »Kako dober je Bog!«

Začetek proslav 800-letnice rojstva sv. Frančiška

Ob bogoslužnem prazniku sv. Frančiška Asiškega so se v Assisiju, po Italiji in po vsem svetu pričele slovesnosti v zvezi z 800-letnico rojstva tega svetnika. Rodil se je namreč leta 1182.

V noči od 2. na 3. oktober so se tisoči članov redovnih družin sv. Frančiška zbrali v Rimu k bedenju v molitvi. Hoteli so s tem proslaviti pot sv. Frančiška v Rim, ki je z nekaj tovariši šel k papežu, da mu potrdi novo življenjsko pot. Noč molitve naj bi od Boga dosegla trajni mir za vse ljudi, da bi živeli v duhu resničnega bratstva med seboj.

V soboto 3. oktobra je Assisi obiskal predsednik republike Pertini. Spremljala sta ga predsednik vlade Spadolini in predsednik senata Fanfani. Ustavil se je pri grobu asiškega ubožca in dejal: »Frančiška se svet spominja še po osem sto letih, nas pa se eno leto po smrti ne bo nihče več spomnil. V tem je velika razlika med Frančiškom in nami.«

Ob prihodu je Pertinija pozdravil asiški

župan Gianfranco Costa. Dejal je: »Danes ko ne samo revščina, temveč še bolj bogastvo in oblastnost spreminjajo ljudi iz prijateljev v sovražnike, je tem bolj nujna Frančiškova poslanica, ki naj velja vsem: posameznikom, ljudstvom in državam, da bodo dali bogastvu, oblasti, tehničnemu napredku, delu dostojanstvo in vrednost socialnega služenja in ustvarjali slovo, ki je pogoj in osnova miru.« Deželni predsednik Umbrije Marri pa je Pertiniju izročil prvi izvod spominske medalje ob 800-letnici Frančiškovega rojstva.

V nedeljo 4. oktobra pa je v baziliki sv. Frančiška opravil v koncelebraciji z generali in provinciali frančiškanskih redov sv. mašo kardinal Casaroli. Pri darovanju je odposlanstvo s Sardinije prineslo na oltar posodo z olivnim oljem, ki bo vse leto gorelo v votivni svetilki italijanskih občin. Ker je sv. Frančišek zavetnik Italije, je minister za kulturo kot vsako leto na ta dan z lože na trgu pred spodnjo baziliko prebral »poslanico Italiji«.

Uradni lepak ob 800-letnici rojstva sv. Frančiška Asiškega. Zamislil ga je slikar Antonio Coletti iz Perugia. Navdihujoč se ob besedah preroka Izaija: »Kako ljubke so noge, ki prinašajo mir«, je upodobil noge sv. Frančiška in njegovih sobratov na poti skozi svet, oznanjujoč in noseč s seboj mir.

Pok. duhovnik Silvo Mihelič

Z zamudo smo zvedeli, da je 22. septembra v Tinjah na Koroškem umrl duhovnik Silvo Mihelič. Rodil se je v Trstu pred 76 leti in se v začetku prve svetovne vojne z družino preselil na štajersko. Z bratom Jožetom sta študirala v salezijanskih zavodih; oba sta postala duhovnika in sta sedaj že oba med pokojniki.

Po drugi svetovni vojni je Silvo z drugimi salezijanci odšel na Koroško in tu ostal do konca življenja. Celovška Mohorjeva družba je slovenskim salezijancem izročila dijaški konvikt; nekateri sobratje pa so sprejeli delo na župnijah. Še danes vodijo mlajši salezijanci dijaški zavod v Celovcu, v katerem je v teh letih vedno nad 130 dijakov.

Nas pokojni Silvo je bil duhovnik-glasbenik (kakor v mariborski škofiji njegov brat Jože). Bil je profesor glasbe, neutrujen učitelj in menda sam ni nikdar vedel za število vseh, ki nas je kot klerik potrpelivo poučeval harmonijo in klavir. Bil je tudi dirigent raznih pevskih zborov na Koroškem in priznan skladatelj predvsem verskih pesmi. Povsod zelo znana »O Gospa, o mati moja« je njegova skladba, ki jo cerkveni zbori radi prepevajo. Za zbor je priredil celo vrsto koroških narodnih melodij.

V povojnem času so salezijanci več let prirejali velike ljudske misijone po vseh slovenskih župnijah na Koroškem, pa tudi v Trstu in na Krasu. V teh misijonarskih skupinah je bil vedno zelo priljubljen stanovski govornik Silvo Mihelič. Oznanjal je božjo besedo s pravo Frančiškovo ponižnostjo in dobrohotno Don Boskovo prijaznostjo.

Zadnja leta svojega življenja je deloval kot župnijski upravitelj v Tinjah. Tu je poleg močno zrahljanega zdravja okušal tudi posledice nesrečne krajevne asimilacije, ki se je poznala na vsakem področju v župniji. Prva leta je imel lep cerkveni zbor, znan daleč po Koroškem. Pred leti pa je v Tinjah umrla zaslužna cerkvena pevka, Slovenka. Dirigent Silvo je želel, da bi ob njenem grobu zapeli tudi slovensko pesem. Ker pevci niso hoteli, zato

ni bilo več pevskih vaj in zbor je prenehal. Kljub raznim težavam v dvojezičnih župnijah se je zbralo ob njegovem pogrebu veliko vernikov obeh narodnosti. Duhovnikov je bilo okrog sto; pogrebne obrede je opravil celovški škof ob spremstvu dunajskega in ljubljanskega salezijanskega predstojnika. Poročilo pa še pravi, da je bilo na pogrebu takšnega slovenskega duhovnika veliko in preveč nemškega. Slovo od groba je bilo izredno. Vsi slovenski pogrebi so navdušeno zapeli pesem vstajenja. - F. Stuhec sdb

★

RAZNO

■ V času, odkar obstaja islamska republika v Iranu, so prebivalci že tretjič morali voliti predsednika države. Prvi je bil Banisadr, ki se je zatekel v Francijo, da si je rešil življenje; drugi je bil Radžaj, ki ga je ubila bomba, sedaj pa je bil izvoljen Hamenei, tajnik islamske stranke in svoj čas petkov pridigar v Teheranu. Od 44 kandidatov za predsedniško mesto jih je ustavno sodišče odobrilo le pet. Seveda je bil Hamenei nesporen favorit, saj je za njim stal verski voditelj Homeini in vsa muslimanska duhovščina.

■ V Bejrutu (Libanon) je prišlo do atentata, ki naj bi ga bila izvedla »Fronta za osvoboditev Libanona od tujcev«. Sredi množice ljudi je eksplodiral avtomobil, ki je imel v prtljajniku kovček s sto kilogrami razstreliva. Zaradi eksplozije je bilo ubitih 83 oseb, 225 pa ranjenih.

■ Ko je poljska ladja »Stefan Batory« s 550 potniki, ki so bili na krožnem potovanju, priplula v Monreal v Kanadi in se tam usidrala za tri dni, je njen postanek 54 Poljakov izbrabilo, da se niso več vrnili na ladjo. Zaposlili so kanadske oblasti za azil, ki so ga tudi prejele na podlagi predpisa, da za prosilca azila jamči pet oseb. Za te Poljake to ni bil problem, saj živi samo v Monreálu 40.000 oseb poljskega pokolenja.

OD TEDNA DO TEDNA

■ V Rimu sta se sestala zunanja ministra Italije Colombo in ZR Nemčije Genscher. Pogovor je trajal tri ure. Kot pravi uradno poročilo, je bil zelo uspešen, kar je razumljivo, saj imata obe državi slične poglede na vlogo Evrope med Vzhodom in Zahodom. Bolj šepavo pa je gospodarsko sodelovanje med obema državama, ki se ga zlasti Nemčija močno otepa. V mednarodni politiki sta oba ministra ugodno ocenila pogovore med sovjetskimi zunanjim ministrom Gromikom in severnoameriškim Haigom. Pozvala sta Sovjetsko zvezo, naj odstrani rakete SS-20 in tako zgleda pot do odstranitve iz Evrope vseh raket s srednjim dometom, kar da je velika želja vseh evropskih narodov.

■ Zunanji minister Colombo je v poslanski zbornici podal poročilo o italijanski politiki, ki je trajalo celo uro. Govoril je o evro-izstrelkih, o nevtronski bombi, ki da je zadeva ZDA in ne obvezuje Evrope, o položaju na Poljskem, kjer naj si ljudstvo samo izbere svojo pot, o Sredozemlju in Bližnjem vzhodu, kjer se bo dalo krizo rešiti le s pravično in trajno rešitvijo palestinskega vprašanja. Sledilo je glasovanje o poročilu, pričemer je prišlo do presenečenja, kajti namesto 368 poslancev vladne večine jih je glasovalo le 244, medtem ko je komunistična resolucija prejela 192 glasov. To pot so se vzdržali mnogi socialisti, ki so na ta način hoteli pokazati svoje nasprotovanje do linije socialističnega tajnika Craxija.

■ Okrožno sodišče v Olomucu na Češkoslovaškem je obsodilo na ječo od 20 mesecev do treh let šest oseb, med njimi dva duhovnika, ker da so vršili na nezakonit način trgovske posle. Obsojeni so namreč zasebno tiskali in razpečavali verske spise. Med njimi je bila tudi okrožnica Janeza Pavla II. »Človekov odrešenik«. Neki drug duhovnik, Josef Kordik pa je bil obsojen pogojno na eno leto zapora, ker je petkrat maševal potem ko so mu oblasti odvzele pravico izvrševati duhovniško službo. Zaman je sam praški nadškof kardinal Tomašek protestiral proti temu ravnanju oblasti, češ da ima le cerkvena oblast pravico nekemu duhovniku prepovedati duhovniška opravila, ne pa civilna.

■ Šest irskih zapornikov v Belfastu na Severnem Irskem je sklenilo prenehati s svojo gladovno stavko, potem ko je do sedaj že deset njihovih tovarišev od 5. maja letos umrlo od gladi. V krogih teroristične irske organizacije je rečeno, da je prišlo do prenehanja stavke na pritisk sorodnikov in cerkvenih krogov.

■ V neposredni bližini teheranskega letališča v Iranu je strmoglavilo vojaško prevozno letalo, na katerem je bilo več vojaških poveljnikov. Med 77 mrtvimi so iranski obrambni minister, po činu polkovnik, vršilec dolžnosti načelnika generalštaba, njegov namestnik in poveljnik iranskega letalstva ter številni višji častniki.

Ob novem tv dnevniku - Koper

Dober teden od tega je koprski televizija začela z vsakodnevno oddajo »Odpri meja«, ki je tako postala nekaj televizijski dnevnik v slovenščini. Odgovorni so oddajo predstavili kot odprto vsem pobudam in splošnemu obveščanju zlasti zamejske stvarnosti. Dnevno oddajo ima v oskrbi agencija Alpe Adria, katere ravnatelj je tudi v uvodni besedi podal podobne misli.

Stvarnost pa je čisto drugačna. Pravilno in skrajni čas je sicer že, da je prišlo tudi na koprski televiziji do slovenskega dnevnika (še ta pa ni cel teden), saj je itak vse drugo oddajanje omenjene oddaje že v začetku zelo peša. Kje so poročila o delovanju VSEH slovenskih zamejskih organizacij in skupin? Kje nepristransko poročanje o delu slovenskih izvoljenih predstavnikov izven onih na listah vsedržavnih strank? Kje smisel za poročanje tudi o prireditvah v matični domovini, ki nimajo uradnega značaja. Tako smo npr. zman čakali na televizijski zapis o odkritju plošče znanemu slovenskemu protestantskemu kulturnemu delavcu in piscu ter Trubarjevemu sodobniku Sebastjanu Krelju, ki je bilo zadnje nedeljo v Vipavi!

Ce bo poročanje tega televizijskega dnevnika v Kopru šlo po tej poti naprej, res zamejski Slovenci nimamo od njega kaj veliko pričakovati. Vsaj tisti ne, ki ne bomo v en sam rog...

Tv gledalec

Izlet na Češko

PRAGA

Popoldne smo končno prišli v »zlato Prago«. Zlatá je zares veliko: Narodni muzej in Narodno gledališče imata del strehe pozlačen, pozlačene so kupole cerkva, da ne govorimo o zlatih in pozlačenih oltarjih in svetnikih, ki jih je toliko, da se ti zamegli pred očmi. Po trgih je veliko kipov in križev, najbolj je pač znan kip sv. Vavla na konju na istoimenskem trgu (Vavlske namesti). Mesto ima 1.200.000 prebivalcev in je po stavbah in ureditvi srednjeevropska prestolnica, ki je niso pokvarili nebotičniki. Prevladujejo mogočne baročne cerkve in plemiške palače, med katerimi se dvigajo gotške stavbe, kar vse daje Pragi svojstven pečat.

Ogled se je začel v sredo. Odpeljali smo se na Hradčane, ki so srce Prage. Najprej je na tem griču grad, ki ima izvor v leseni zgradbi iz 11. stol. Potem so ga gradili iz kamna in tolikokrat predelavali, dokler ni dobil današnje renesančne oblike, svoj pečat pa mu je vtisnil po prvi svetovni vojni veliki slovenski arhitekt Jože Plečnik.

STOLNICA SV. VIDA

Na tretjem dvorišču smo si ogledali stolnico sv. Vida, ki stoji na mestu okrogle cerkvice, katero je dal zgraditi v začetku 10. stol. sv. Vavla. Sedanje cerkev so začeli graditi 1344, zaradi husitskih vojn in drugih nepravil pa so jo dokončali šele 1929.

Notranjčina je enotna, čeprav so jo gradili toliko stoletij. 124 m dolga in 60 m široka cerkev ima 24 kapel, izmed katerih je najznamenitejša kapela sv. Vavla, ki je okrašena z dragimi kamni iz čeških pokrajin, enako je okrašen in pozlačen sarkofag s svetnikovimi ostanki in njegovim kipom.

Iz kapele je vhod v kraljevsko zakladnico, kjer so shranjena krona, žezlo in jabolko ter druge dragocenosti. Krone se drži ljudska vera, da bo umrl nagle smrti tisti, ki si jo bo samovoljno posadil na glavo.

Med zadnjo vojno se je nemški guverner Reinhard Heydrich norčeval iz vraže in položil na glavo krono ne samo sebi, ampak tudi sinovima. Nekaj tednov pozneje je neki partizan Heydricha ustrelil, enega izmed sinov je malo pozneje ubil konj, drugi je padel na ruskem bojišču. Zaklada nam niso pokazali, ker je skrbno zaklenjen. Pod stolnico pa so vidni sledovi prvotne cerkve.

Na griču sta še cerkev sv. Jurija in loretska kapela, ki je bila v popravilu, ogledali pa smo si zakladnico, ki obdaja kapelo. Prehodili smo tudi Zlato uličko, ki jo sestavljajo nizke hišice, v katerih so delali zlatarji in alkimisti. V eni izmed njih je nekaj časa živel pisatelj Kafka.

POD HRADČANI

Daljši čas smo se ustavili v samostanu Strahov, kjer je v baročnih dvoranah razporejen Muzej češke literature. Med drugimi knjigami in rokopisi smo videli najmanjšo knjigo.

Nekateri so zavili v Narodno galerijo, ki hrani v treh nadstropjih največje češke umetnine, veliko pa tudi tujih. Drugi so si ogledali staro kraljevo palačo s prvotnim parlamentom, dvoranami, v katerih so bili uradi, Črni in Beli stolp in Daliborko, ki so ostanki nekdanjih utrd. Na griču je še škofova in več plemiških palač, ki so vse dobro ohranjene.

Pod Hradčani se razprostira Mala strana, ki jo obvladuje mogočna baročna cerkev sv. Nikolaja, poleg nje pa še jezuitski kolegij, palača Valdštejn in druge plemiške palače. Preko Vltave vodi znani Karlov most, ki je na obeh straneh obdan z vrsto kipov, med njimi je tudi kip sv. Janeza Nepomuka, ki je najstarejši (1683). Bil je mučenec, ker ga je dal 1393 vreči v Vltavo kralj Vavla IV.

V STAREM MESTU

V Starem mestu smo se ustavili na trgu (Staromestské namesti), ki je srce stare Prage. Tukaj stoji mestna palača, na južni strani pa stolp z astronomsko uro iz 1410. Vsako uro se skozi dve okni prikažejo Kristus in 12 apostolov; sledijo jim smrt, Turek, skopuh in bahač, petelin pa naznani konec spreveda. Blizu je ohranjen judovski geto s staro in novo sinagogo, z muzejem in pokopališčem, na katerem se stiska 12.000 nagrobnih kamnov. Pogled na vse to je pretresljiv, ker je na stenah stare sinagoge nad 77.000 imen židov, ki so jih med zadnjo vojno ubili na Češkem in Moravskem.

Blizu hotela Beranek, v katerem smo stanovali, je osrednji praški trg Vavlske namesti, širok in dolg, s trgovinami in upravnimi poslopi. Na vrhu trga je Narodni muzej s 17 milijonov predmetov

in s pozlačeno streho. Pred muzejem na trgu je kip sv. Vavla in tu so se odvijali najvažnejši dogodki češke zgodovine (tu se je zažgal tudi Jan Pallach).

Zvečer smo se vozili s podzemsko železnico, oziroma z obema, ker sta dve, ena pod drugo na nekaterih mestih, tretja pa je v gradnji. Obiskali smo še znano krčno dobrega vojaka Švejskega (U Kalicha), ki ima stene poslikane s prizori Švejkovega življenja, kakor jih je podal pisatelj Jaroslav Hašek. Roman je bil že večkrat preveden v slovenščino.

Praga je tako bogata z zgodovinskimi zanimivostmi in znamenitimi stavbami in spomeniki, da jih lahko na vsak korak občuduješ. Videti je lepo, urejeno in bogato mesto, ki je znalo ohraniti svoj narodni in zgodovinski videz.

M. J.

(Konec prihodnjic)

Bralci pišejo

Pojasnilo publicista Leva Detela

Spoštovano uredništvo! 23. julija 1981 ste v 30. številki vašega tednika na tretji strani objavili zapis »Dejavnost slovenskega publicista v nemškem kulturnem prostoru«. Hvaležen sem vam za to podrobno in prijazno poročilo. Vendar se je v zadnji del omenjenega sestavka vrinilo nekaj napak, oziroma pomanjkljivosti, ki jih moram popraviti.

Moj sestavek »Kritični jugoslovanski intelektualci v stiski« je izšel aprila 1981 na političnih straneh švicarskega dnevnika »Der Bund«, ki izhaja v Bernu. Še prej, marca 1981, sam v istem časopisu objavil tudi zapis o »popravljanju Cankarja v slovenskih šolskih učbenikih v Ljubljani«. V literarni prilogi istega dnevnika »Der Bund«, ki se imenuje »Der kleine Bund«, pa je 4. julija 1981 (ta datum citirate v poročilu) izšla moja nemška oblika pesmi »Oporka visokega ptičja«, ki sem jo napisal tudi v slovenščini. Naj še omenim, da v dnevniku »Der Bund« predvsem z literarnimi prispevki večkrat sodelujem.

Zelo verjetno je vaš poročevalec pomešal in zamešal moje švicarske objave v »Bundu« z obširnimi člankom o stiski jugoslovanskih kritičnih intelektualcev, Edvardu Kocbeku in popravljenem Cankarju, ki sem ga letos aprila objavil v dunajskem kulturno-političnem mesečniku »Integral«. Na ta članek sta polemično v isti reviji junija 1981 odgovorila ljubljanska univerzitetna profesorja in slavista dr. Paterni in Kmecl. Čutila sta se namreč napadena. V čem mislim, da sta dejansko kriva za današnje stanje slovenske slavistike v Ljubljani — namreč za njeno dogmatično ozkost in služenje neobjektivnemu režimu — sem jima v isti številki omenjene revije »Integral« pojasnil.

Naj pa istočasno omenim, da je moj esej o krizi jugoslovanske sodobne kulture aprila letos v prilogi ob koncu tedna na kar treh straneh objavil tudi celovški tednik »Volkszeitung«. Istočasno sem v istem časopisu objavil esej o prevodih Kocbekove poezije v nemščino — in kot posebno negativen primer nepravilnega ravnanja s slovenskimi pesniki in pisatelji — zapis o cenzuriranju Cankarjevega religioznega sveta v slovenskih šolskih učbenikih. Moji zapisi o slovenski in jugoslovanski kulturi so bili v »Volkszeitung« popostreni z več fotografijami jugoslovanskih kulturnih delavcev in politikov, na primer uredniškega odbora prepovedane srbohrvaške revije »Praxis« in Milovana Djilasa.

V celovški kulturni reviji »Die Brücke« (Most) objavljam v zadnjem času redno tudi poročila, oziroma »Kulturna pisma iz Furlanije«. Poleg poročila iz druge letošnje številke omenjene revije, o katerem poročate v »Katoliškem glasu«, sem že v letošnji prvi številki »Die Brücke« poročal o aktualni kulturni problematiki Trsta, Gorice in Vidma in med drugim omenil delovanje slovenskega gledališča v Trstu, Humarjevo knjigo o Trubarju (in njegovem delovanju tudi v Gorici) in slovenske krščanske pobude — »Mladiko« in Mohorjevo družbo v Gorici. Kmalu bo v »Die Brücke« izšlo že moje tretje kulturno pismo iz Furlanije, v katerem spet precej obširno poročam tudi o Sloveniji.

Naj ob koncu še dodam, da je pred kratkim v Eisenstadtu na Gradiščanskem izšla prva letošnja številka revije »Pannonia« z mojim obširnimi esejem o koroški slovenski literaturi in nemškimi prevodi pesmi Valentina Polanška, Karla Smolleja in Andreja Kokota, ki jih je opravila moja žena Milena Merlak.

Toliko v pojasnilo. Lepa hvala za upoštevane in vse dobro za naprej!

Vaš Lev Detela

Rožnovensko slavlje v Podgori

Rožnovenska nedelja je letos v Podgori imela še posebno obeležje. Že pri jutranji maši smo s pesmijo pozdravili novomašnika salezijanca Danila Lisjaka iz Dornberka, ki se je velikodušno odzval vabilu svojega sobrata, podgorskega župnika g. Juga in prišel v našo cerkev, za nas maševal in nam na koncu, po blagoslovu, poklonil novomašne podobice.

Glavna slovesnost pa je bila popoldne, ko se je iz cerkve razvila procesija s kipom Matere božje. Procesija je bila nekoliko daljša kot druga leta in so to želeli vaščani sami. Ni pa bila utrudljiva, saj nas je spremljala godba na pihala iz Nabrežine, ki se vsako leto odzove župnijskemu vabilu, ter petje številnega zbora, ki je stal pred skupino duhovnikov, pomnožen s pevci iz okoliških krajev. Procesija je vodil novomašnik, spremljalo pa ga je 12 duhovnikov.

Po vrnitvi v cerkev je bil govor, ki ga je v obeh jezikih imel dr. Kazimir Humar. Sledil je offer za cerkvene potrebe, litanije Matere božje in blagoslov.

Na trgu Lojzeta Bratuža pred cerkvijo je množica nato poslušala koncert godbe na pihala iz Nabrežine, se poslušala štrkljev, ki so bili na voljo (in so prehitro zmanjkali!) ter se nato v mraku zadovoljna razšla. Naj še omenimo, da je v župnijskih prostorih bil tudi srečolov za misijone in so ljudje pridno segali po srečkah in so v hipu bile vse police z dobrih prazne. Tudi tu se je pokazala radodarnost vaščanov in drugih oseb tako pri prispevanju dobrih kot pri kupovanju srečk.

Farna skupnost se ob zaključku tega poročila toplo zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k uspehu tega Marijinega praznika.

Sovodnje

Občinska seja. Bila je v četrtek 24. septembra. Na vprašanje svetovalcev SSK, kako je z raznimi posojili, za katere je zaprosil občinski svet (razširitev ceste Rubije-Vrh, dograditev telovadnice, šolski avtobus), je podžupan Klemš pojasnil, da sta bili prošnji za omenjena posojila poslani prvič v Rim na pristojna mesta že sredi junija. Ker ni bilo odgovora, so ponovno poslali novi prošnji. Z zadevo je bila seznanjena tudi senatorka Gerbec.

Pri pregledu odborovih sklepov je bilo poročano, da bo ojačenje javne razsvetljave na celotnem občinskem območju stalo 18.400.000 + IVA, dela pa bo opravilo podjetje De Giusti iz Trsta. Strošek za prevoz otrok z Vrha in Gabrij v vrtec je predviden na 4.239.000 + IVA ali dnevno 24.000 lir. Najeti avtobus, ki prevaža otroke, bo letos stal 450.000 lir (lani 350.000) mesečno.

Sledila je sprememba proračuna. To je bilo potrebno, ker so bili pri raznih postavkah predvideni manjši prispevki s strani dežele. Občina je tudi prevzela pristojnosti bivše ustanove ENAOLI za podpiranje otrok, katerih starši so pre-rano umrli.

Odobrena so bila razna izplačila, med njimi stroški za občinski praznik 30-letnice občinske samostojnosti ter plačilo odkupljenih zemljišč za razširitev ceste v Rubijah in parkirnega prostora pri bivši papirnici Lacey. Pri tem je podžupan svetovalce obvestil o prispevku, ki ga je razširjeni svet Trgovske zbornice nakazal sovodenjski občini iz sklada »Fondo Gorizia« v znesku 200 milijonov lir (zaprošenih je bilo 329 milijonov). Prispevek naj bi služil za ureditev obrtniške cone v Rubijah.

Postavitve novih cestnih znakov v občini bo znašala nad 3 milijone lir. Pri tem glasovanju je svetovalec manjšine iz Ru-

pe dejal, da bo glasoval proti, ker za Ru-po ni bilo zadostno poskrbljeno. Svetovalec Branko Černic pa je prisotne opozoril na primernost, da se v Vasi v Sovodnjah postavi znak za omejitve hitrosti.

V točki »razno« je župan seznanil svetovalce o težavah, ki so nastale v vrtcih glede priprave tople hrane otrokom. Vrtci, ki jih je upravljala ustanova Onaire so namreč postali državni, postrežnice pa nimajo staleža kuharic. Župan je dejal, da bo občinska uprava skušala problem rešiti podobno kot druge občine, ki so se se znašle v isti zadregi.

Župan je nato še poročal o sestanku upraviteljev treh slovenskih občin na Goriškem v Doberdobi. Tu je bilo govora o občinskih pristojbinah, davkih na zemljišča in izkopov grobov, odkup zemljišča za pokopališča itd. V bodoče naj bi občinske uprave poskrbele, da ne bi bilo prevelike razlike med omenjenimi dajatvami. Na tem sestanku so se slovenski župani razgovarjali tudi o problemih, ki zadevajo našo manjšino.

Vrh sv. Mihaela

Smrt zavednega slovenskega moža. V sredo 30. septembra ponoči je po večmesečnem bolehanju umrl v goriški bolnišnici Mirko Devetak-Cumpinov z Vrha. Spomladi je dopolnil 70 let življenja. Zelo velika udeležba pri pogrebu je pričala, kazelo spoštovan je bil pokojnik daleč naokrog.

Tri značilnosti bi lahko povedali iz njegovega življenja. Bil je ideološko vse življenje premočrten. Odklanjal je vsak tip diktature, zato je bil svoj čas proti fašizmu, med vojno in po njej pa je prav tako zavračal komunizem, o katerem je bil prepričan, da je nesreča za slovenski narod.

Bil je vse življenje zaveden Slovenec. Skrbno je pazil, da mu niso spremenili priimka. Tudi ime je ohranil zapisano Miroslov. Zaradi slovenskega priimka svoj čas ni dobil službe v tržiški ladjedelnici. Silno je ljubil slovensko besedo. Naročen je bil na vse naše verske in krščanske usmerjene časopise ter knjige Moh. družbe.

Tudi svojo vero je jemal zares. Dokler je mogel, ni nobene nedelje umanjkal pri sv. maši. V verskem in narodnem duhu je vzgojil tudi vse svoje štiri otroke: tri sinove in hčer. Zlasti sin Ludvik mu je bil v ponos, saj ga je videti povsod, kjer je treba kaj pomagati ali dobrega storiti.

V življenju mu ni bilo lahko. Z ženo Štefanijo je v trdi borbi za ohranitev domačije in vzgoje otrok marsikaj prestal. Med vojnimi leti so mu prenekalet grozili, ker se ni strinjal z marksistično ideologijo. Nemci so ga odvedli v taborišče, zemlja ni dajala dovolj za vzdrževanje družine. Pa je vse prešlo in zadnja leta, ko so otroci dorasli, je užival spokojno jesen življenja.

Zadnja njegova pot je bil resničen krščanski pogreb, prepojen z vero v posmrtno življenje in vstajenje. Štirje duhovniki, veliko Ludvikovih prijateljev iz gibanja Ognjiščarjev, veliko obhajil, veliko molitve. Ko izrekamo ženi in otrokom občuteno sožalje, prosimo Boga, da bi mu bil obilen plačnik za njegovo zvestobo krščanskim in narodnim idealom, na njegovo mesto pa da bi stopili novi možje in fantje ter hodili po poti, ki se je je držal vse življenje.

* * *

Sekcija krajevne Slovenske skupnosti v Sovodnjah izraža svojemu aktivnemu članu Ludviku Devetaku globoko sožalje ob smrti njegovega očeta Mirkota kakor tudi njegovi materi Štefaniji in ostalim članom rodbine.

Delovanje goriškega občinskega sveta

Občinski svet v Gorici je s polno paro začel s svojim delovanjem. Na seji dne 2. oktobra so morali svetovalci med drugim razpravljati o zamenjavi dosedanjega občinskega odbornika za šolstvo in kulturo republikanca Druca (ki je odstopil) in izvoliti njegovega naslednika. Odborniško mesto je tako zasedel odv. Obozzi, prav tako republikanec. Ob vsem tem se je vnela živahna debata. Vse skupine so pri tem podale tudi svoje mnenje o sedanjem položaju v samem sklopu petstrankarske večine DC, PSI, PSDI, SSK in PRI. Predstavniki SSK dr. Bratuž je med drugim v svojem posegu potrdil veljavnost sedanje večine, kljub občasnim težavam, ki v njej nastajajo.

Na vprašanje komunističnega svetovaleca Mermolje o morebitnih dvojezičnih obzračjih pri bližnjem ljudskem štetju je župan Scarano odgovoril, da teh ne bo (ker so enake v državnem merilu), občinska uprava pa bo poskrbela za zadevne popisovalce z znanjem slovenščine.

Naj tu še dopolnimo poročilo o prejšnji številki v zvezi z izvolitvijo koordinatorjev (predsednikov) komisij. SSK ni nasprotovala izvolitvi kakšnega socialističnega svetovaleca za eno teh mest (do katerih bo tudi sama imela pravico), pač pa načinu, kako je PSI vso zadevo predstavil. PSI je namreč odločno zahteval vodstvo prve ali četrte komisije (to je one za splošna vprašanja in probleme manjšine ali one za šolstvo in kulturo). SSK pa je postavila zahtevo za prvo komisijo, medtem ko je DC odločno zahtevala četrto. Po vsem tem pa je prišlo do začasnih rešitev z izvolitvijo samih koordinatorjev DC za večino ter za opozicijo PLI in PCI.

V Marijinem domu v ul. Risorta 3 bo v nedeljo 11. oktobra ob 17. uri

MISIJSKA PROSLAVA

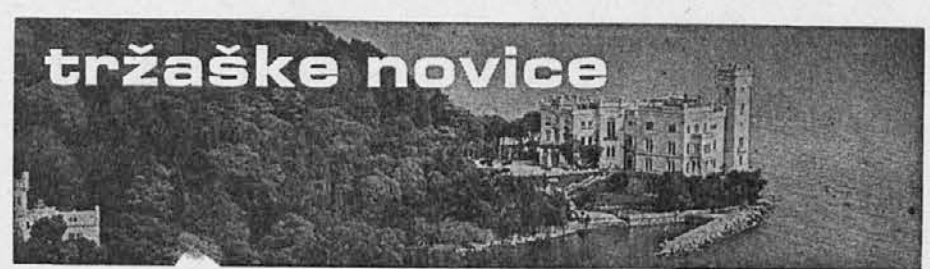
Ob skoptičnih slikah bo predaval misijonar Jože Kokalj. Dramska skupina Šentjankovskega kulturnega društva nastopi z enodejanko »KARIUKI«. Srečolov je za slovenske misijonarje.

Smrtna nesreča v Doberdobi

Smrt je prejšnji teden še enkrat kruto segla v našo sredo in iz nje brez usmiljenja izrgala svojo žrtev. Nič se ni zme-nila za to, da je bila ta žrtev družinski oče, ki je bil svojim dragim še tako potreben, da je bil to človek, ki v življenju še ni dosegel vseh svojih ciljev in ni še užil zasluženih sadov svojega truda.

Vest o prerani smrti Alda Frandoliča je zato še huje odjeknila med doberdobsko skupnostjo, ki se je v soboto 3. oktobra s sočustvovanjem in prizadetostjo zgrnila okrog njegove družine in pospremila nato pokojnika k zadnjemu počitku. Med zbrano molitvijo treh duhovnikov in pretresljivim petjem domačega zbora se je številna množica pomikala od cerkve proti pokopališču, da bi se tu dokončno poslovila od svojega brata. Znanci in prijatelji, sovaščani in številni iz bližnjih vasi, sodelavci in sošolci, skavti iz vse Goriške, učitelji in profesorji, vsi tisti, ki so bili raj-nemu in njegovi družini kakorkoli blizu, so svojem želeli stati ob strani tudi v tem težkem trenutku in jim s svojo prisotnostjo nuditi vsaj nekaj opore in tolažbe.

»Na novem pokopališču« je v svojem nagovoru dejal domači župnik, »je spet pripravljen nov grob — zevajoča rana v materi zemlji, v človeških srcih pa krvaveča rana. Marsikatero nerodovito drevo še ni posekano, ker Bog potrpežljivo in

Skofove vizitacije

Tržaški škof je v soboto 3. oktobra začel z nadaljevanjem pastirskih vizitacij v škofiji, ki jih namerava zaključiti leta 1948. Na vrsti je sedaj župnija Rožnega venca v starem predelu mesta za občinsko palačo. Župnija, ki je pred 20 leti štela 1.700 prebivalcev, jih ima sedaj samo 900.

Srečanje z novim ameriškim konzulom

V okviru srečanj z vsemi demokratičnimi strankami v naši deželi se je novi ameriški konzul v Trstu Frank R. Golino v torek 6. oktobra sestal s predstavniki deželnega vodstva SSK na strankinem sedežu v ul. Machiavelli.

V daljšem in prisrčnem razgovoru so ga predstavniki SSK informirali o sedanjem položaju slovenske narodne skupnosti v Italiji in mu zaželeli uspešno delo na področju naše dežele. Predstavniki ZDA je z zanimanjem prisluhnili problemom, ki mu jih je vodstvo Slovenske skupnosti podrobneje prikazalo.

Marjanska procesija v Barkovljah

Kakor se lastovke vračajo v svoje gnezdo, kakor se otroci od velikih slovesnostih vračajo domov k materi, tako sem imela vtis, da so se Barkovljani v nedeljo 4. oktobra, za praznik rožnovenske Matere božje spet enkrat znašli v svoji župnijski cerkvi. Vsi živo čutimo, kje so nam poglne korenine in prav je zato, da se radi vračamo tja, kjer smo bili vcepljeni v svoje župnijsko občestvo, da nam ne usahnejo duhovni življenjski sokovi, ki smo jih prejeli v dediščino. Ob navadnih nedeljah prazne klopi samevajo, a vsaj ob izrednih slovesnostih kot je bila nedeljska procesija se slovenski verniki v Barkovljah izkažejo in do kraja napolnijo cerkev kot bi hoteli nadomestiti za vse ostale nedelje.

usmiljeno čaka na sad. Tu pa je omahnilo rodovito drevo, po človeški sodbi pre-zgodaj. Dobremu Bogu se hočemo zahvaliti za premnoge dobrote, ki nam jih je po njem podaril: žena za ljubezen in zvestobo; otroci za življenje, ljubezen in dobro vzgojo, ki ni bila v mnogih besedah, pač pa bolj v zgledu možate vernosti, poštenosti in delavnosti. Nenapisani testament, ki vam ga je zapustil, je njegovo življenje, najlepše boste izkazali hvaležnost Bogu in njemu za to, če se boste zvesto držali tega, kar vas je z zgledom učil. Vsako jutro je prihajal v naše domove odlični kruh iz njegove pekarnice, v njem smo videli njegovo delo, znoj, neprespane noči, njegovo bratsko ljubezen, ki se razdaja — naj mu bo zdaj za to iskrena hvala. Ohranili ga bomo v hvaležnem spominu.

Vsa farna skupnost sočustvuje s preizkušeno družino in ji je ob tej nenadomestljivi izgubi še posebno blizu. Domači pevski zbor, društvo Hrast, skavtska družina in gojenci glasbene šole pa izrekajo ženi in otrokom najgloblje sožalje.

★

Tudi Slovenski goriški skavti izražajo Rencu in Karmen ter družini Frandolič iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Bivši sošolci iz licejskih let izrekajo najgloblje sožalje Rencotu in družini ob nenadni in nenadomestljivi izgubi očeta.

Maševal je dr. L. Škerl in ponovno poudaril potrebo po molitvi rožnega venca, če že ne celega, pa vsaj desetke. Čeprav ta molitev sama od sebe ne bo rešila vseh naših problemov, kot je rešila bitko pri Lepantu, vendar nas ta preprosta duhovna meditacija »neopazno pripelje do največjih globin skrivnosti božjega odrešenja«.

Izredno lepo in ubrano so med mašo zapeli otroci pod vodstvom šolske sestre od Sv. Ivana. Po maši se je za Marijinim kipom, z belimi nageljni okrašenim, razvila procesija narodnih noš, mladine in dolga vrsta drugih vernikov. Duhovniki in pevci pa so vnesli peli litanije Matere božje. Skoraj tričetrt ure trajajoči spreved se je zaključil v cerkvi s pesmijo Marija skoz življenje. Naj bi res Marija družila in ohranila te svoje Barkovljane v živi povezanosti z Njo in njenim Sinom po molitvi. - F. V.

Odbor sindikata slovenske šole porazdelil funkcije

Na svoji prvi seji si je novi izvršni odbor Sindikata slovenske šole - tajništvo Trst porazdelil funkcije. Novi tajnik je Stanko Skrinjar, druga tajnica pa Majda Massera, ki bo tudi referent za višjo šolo, blagajničarka je Iva Bone, referent za trgovski odsek Stanka Čuk, referent za otroške vrtce Ida Gregori, referent za osnovno šolo Marko Paulin, referent za učno osebje Magda Štoka. Izvršni odbor dopolnjujejo še Živka Marc, Sonja Sirk, Ivanka Santic Vocati in Mara Verša.

Nedopustna razcepitev osnovne šole »F. Bevk« na Opčinah

Opensko javnost je zelo razburila novica, po kateri naj bi se trije razredi slovenske šole preselili v italijansko šolo v Villa Carsia. Šolski skrbnik je namreč poslal 16. septembra pismo, v katerem sporoča, da daje na razpolago slovenski osnovni šoli na Opčinah tri prostore v Villi Carsia, zahteva pa obenem, da Slovenci vrnemo en razred v starem šolskem poslopju Italijanom.

Starši so na sestanku 29. septembra enotno in odločno zavrnila obe rešitvi, ki ju je nakazala ravnateljica: tako izselitev treh razredov v Villo Carsia kot popoldansko izmenjo za dva razreda. Mnenja so bili namreč, da mora ostati šola skupaj in neokrnjena, ker je to za njen razvoj in delovanje najbolj primerno.

Šola v Villa Carsia je bila zgrajena za italijanske otroke. Stiska s prostorom je nastala prav zaradi tega, ker italijansko ravnateljstvo ni upoštevalo teritorialne razdelitve in je ustanavljalo paralele v starem poslopju sredi vasi s tem, da je v to šolo vpisovalo otroke, ki bi spadali v Villo Carsia.

Pa tudi če pogledamo sedanjo razporeditev prostorov v stari šoli na podlagi številčnega stanja italijanskih in slovenskih razredov, vidimo, da je krivična. Na tej šoli imajo namreč Italijani 12 prostorov (8 učilnic, 1 ravnateljstvo, 1 tajništvo, 1 prazno učilnico in še 1 prostor za skladišče), Slovenci pa imamo na razpolago osem prostorov (7 učilnic in 1 tajništvo). Za enako število razredov imajo torej Italijani kar štiri prostore več in to kljub temu, da imajo na voljo še šolo v Villa Carsia in šolo s celodnevnim poukom v Banah.

Starši v znak protesta niso poslali otrok v šolo v ponedeljek 5. oktobra prvo uro, prav tako pa tudi ne pošiljajo otrok k popoldanskemu pouku v pričakovanju sestanka s šolskim skrbnikom.

ski škof, v sredo je glagoljal Strossmayer; pri jutranjih mašah in pri večernicah so pridigali v češčini, poljščini, ukrajinščini, hrvaščini in slovenščini.

AVDIENCA PRI PAPEŽU LEONU XIII.

Na praznik sv. Cirila in Metoda 5. julija so slovenski katoliški romarji po latinski maši pri Sv. Klemenu odšli v Vatikan k avdienci, ki se je vršila v Aula postica, sedanji Aula delle benedizioni, nad predverjem bazilike sv. Petra, ki je bila največja vatikanska dvorana. Romarjem so se pridružili v Rimu bivajoči Slovani in veliko Rimljanov. Vedelo se je namreč, da Leon XIII. hoče kar najbolj slovesno avdienco s kar največjo udeležbo. V najhujši vročini so se vrnili v mesto iz letoviškega hladu tudi kurijski kardinali, kar 28 jih je na avdienci pretakalo svoj pot. Ob 12.30 so v najbolj slovesnem ceremonielu prinesli na sella gestatoria papeža. Avdienca je trajala vse do štirih.

(Se nadaljuje)

Francé Dolinar, Rim

Cirilmetodijska okrožnica Leona XIII. (1880) (13)

Zahvalno romanje katoliških Slovanov leta 1881 v Rim

Tudi s Hrvti sta prišla dva škofa. Po hierarhični stopnji je bil med slovenskimi romarji prvi lwowski metropolit, toda po osebnih pomembnostih je vse iz obeh obredov daleč prekašal sremsko-bosenski škof Juraj Strossmayer, duhovni vodnik prvega slovenskega romanja. Tudi je bil on edini škof iz urejene, v svetu upoštene in gospodarsko čisto neodvisne redne dieceze. Kajti iz Hercegovine došli frančiškan Paskal Buconjić, tretji v vrsti 1846 ustanovljenega hercegovskega vikariata, je šele 1881 ob vzpostavitvi redne hierarhije v Bosni-Hercegovini postal redni škof dieceze Mostar-Duvno.

Med poljskimi romarji je bil naslovni

škof Jan Kryz. Janiszewski, pomočnik poznanega nadškofa kardinala Mieczysława Ledochowskega, ki je kakor njegov poglavar moral v Bismarckovo ječo, in je po izpustitvi kot izgnanec živel v Krakovu, odkoder je poromalo lepo število kanonikov. Tako ni bilo z romarji nobenega rezidenčnega poljskega škofa; pričakovanje, da pride krakovski nadškof Dunajevski, se ni uresničilo. Zlasti na Ruskem Poljskem so bili duhovniki nezaupni do vsega, kar bi se moglo zdeti po godu Rusom.

ZACETEK URADNIH SLOVESNOSTI

Uradni spored slovesnosti na prvem slovenskem romanju se je začel 3. julija. Prejšnje dneve so romarji obiskovali rimske bazilike, da dobe odpustke svetega leta. Naši slovenski romarji so se 1. julija udeležili vzhodne liturgije v kripti sv. Petra, ki jo je daroval nadškof Sembratovič, s katerim so se mnogi Slovenci vozili skupaj na ladji. Naslednji dan so laiki šli k

skupnemu obhajilu, ki ga je delil v vati-kanski baziliki kardinal Borromeo.

Ze 1. julija popoldne so se Slovenci šli poklonit škofu Strossmayerju, ki jih je jako prijazno sprejel.

Prišlo pa je tudi do kratkega spora s Hrvti. Ker je bilo na Dunaju sklenjeno, da vsak slovenski narod v svojem jeziku, vsi skupaj pa v staroslovanščini, odda adresno sv. očetu, je že v Ljubljani po sklepu odbora Katoliške družbe in v njegovi skrbi bila v slovenščini sestavljena posebna slovenska adresa in s priloženim latinskim prevodom lepo uvezena; v Rimu so jo vsi slovenski udeleženci romanja potem podpisali. Toda hrvaški odbor je ugovarjal, da bi Slovenci izročili posebno adresno in terjal, naj podpišejo hrvaško. Dne 2. julija je voditelj slovenskih romarjev M. Kožuh sporočil Danici: »Smo s Hrvti zavoljo naše adrese malo v prepiru,« pa izrazil up, da se bo vse uredilo. Res je bila po dogovoru s škofom Strossmayerjem in kardinalom Ledochowskim slo-

venska adresa papežu predložena.

Od nedelje 3. julija do srede 6. julija 1881 so se slovenski romarji zbirali v baziliki sv. Klemenca, ki je bila po volji papeža Leona XIII. tiste dni v čast sv. Cirila in Metoda, katerih praznik je 5. julija 1881 bil prvič praznovan v vesoljni katoliški Cerkvi, okrašen kot za najbolj slovesne priložnosti v Rimu. Nad stranska vrata ob cesti od Koloseja k Lateranu je velel papež postaviti velik napis v latinščini: Fecit Deus duo luminaria magna et illuminata est terra gloria ejus (Bog je naredil dve luči [prim. Gen 1, 16] in razsvetljena je bila zemlja od njegove slave [prim. Apoc 18, 1]), ki je bil v petih slovenskih jezikih ponovljen nad vhodom v baziliko. Sredi predvora je dal postaviti kip sv. Cirila in Metoda, v absidi podoba obeh svetnikov, ko od Hadrijana II. prejmeta poslanstvo za slovanski apostolat.

Prva dva dneva in v sredo 6. julija se je sveta daritev opravljala v slovenskem jeziku: 3. je maševal bolgarski, 4. ukrajin-

goriške novice

Zahvala goriškega nadškofa

Goriški nadškof Peter Cocolin je kot predsednik odbora za prireditve ob 16. stoletnici oglejskega koncila naslovil na dr. Franca Močnika, odgovornega urednika »Katoliškega glasa« pismo sledeče vsebine:

Predragi! Izreklam občuteno besedo zahvale, ker ste krajevni tedniki v naši deželi tako zavzeto spremljali jubilejne slovesnosti. Eno leto dejavnosti je našlo v vas hitro odmevnost v poročanju in zavzetost za različne pobude, ki jih je sprožil nadškofski odbor. Ta zavzetost je nato prišla do izraza ob sami svečanosti ter dobila priznanje pri številnih bralcih. Pri srčna hvala in voščilo za vaše delo, toliko krat skrito in ne priznано.

Slovenska duhovnija v Gorici

V ponedeljek 5. oktobra popoldne je bilo v Zavodu sv. Družine v Gorici srečanje bolnih, bolehnih in ostarelih iz slovenske farne skupnosti v Gorici. Udeležencev je bilo okrog sto. Ob 15.30 je bila sv. maša, ki sta jo darovala naša dva mlada duhovnika ob spremljavi ljudskega petja. Voditelj somaševanja je navzočim orisal problem trpljenja in preizkušenj ter pokazal, kako tudi to dobi svoj globok smisel, če je ožarjeno s Kristusovo lučjo in milostjo.

Po maši so bili udeleženci povabljeni v dvorano poleg kapele, kjer so jim pozhrtvalne sestre postregle s čajem in pecivom. Stregli so jim poleg sester tudi nekateri skavti, skavtinja in gojenke zavoda, ki so jih razveselili tudi z narodnimi pesmimi ob spremljavi harmonike in kitare.

Vsem, ki so temu lepemu popoldnevu na kateri koli način pripomogli, zlasti še tistim, ki so s svojimi vozili prepeljevali navzoče, ter odsek pastoralnega župnijskega sveta, ki skrbi za onemogle in ki je srečanje pripravilo, iskrena hvala. Bog naj jim bogato povrne.

M. F. - voditelj duhovnije

Koliko je goriška komunistična partija slovenska?

Na zadnji seji goriškega občinskega sveta se je svetovalec PCI Ace Mermolja ob svoji interpelaciji glede slovenskega besedila na vprašalnih polah za bližnje štetje obregnil tudi v SSK, ki sodeluje v vodenju občine. Nima smisla, da bi se mu odgovarjalo, ali je SSK za slovensko besedilo ali ne, saj vsakdo ve, kaj ta edina slovenska stranka hoče in zahteva. Toda prav ta Mermoljev nastop nas sili, da skalimo navidezni mir, ki naj bi vladal med goriškimi strankami in pokažemo, koliko je PCI slovenski.

Prvo dejstvo: v goriškem občinskem svetu zastopa PCI od Slovencev le Mermolja, kar je odločno premalo z ozirom na tisoče Slovencev, ki za partijo glasujejo. Zakaj je partija vse druge Slovence prešla?

Zaman iščeš po mestu slovenski letak, ko posoška federacija PCI obvešča meščane o raznih problemih.

Ko je SSK dosegla v Briški gorski skupnosti prvič slovenskega predsednika, so se svetovalci PCI vzdržali, kot so to storili tudi ob izvolitvi drugega Slovence v upravni odbor.

V Krmini je po zaslugi SSK prišlo do odprtja slovenskega vrtca. Namesto da bi partija zadevo podprla, jo je skušala zavleči s tem, da je zahtevala in dosegla izredno sklicanje občinskega sveta. Sklicevanje na zakonske predpise, ko gre za rešitev perečih slovenskih problemov je zgolj pesek v oči slovenskim nevednežem!

Vemo, da mnogi Slovenci, ki podpirajo PCI in so v njej včlanjeni, iskreno zahtevajo uveljavitev naših pravic, a si nočejo priznati, da jih italijanski somišljeniki prenekaterekrat preidejo, ker italijanski interesi ne sovpadajo s slovenskimi. Prav zaradi tega se SSK razhaja s slovenskimi komunisti, kajti zgolj demagoške izjave raznih članov PCI, vključno z Mermoljo, naših vprašanj še zdaleč ne rešijo. Zato tako demagogijo odločno odklanjamo!

Slovenski vrtec v Krmini

Znano je, da so pred kratkim odprli slovenski vrtec v Krmini, in to pri tamkajšnjih redovnicah (Suore della Provvidenza), ki imajo že v oskrbi italijanske vrtece. Vsa zadeva je pa prišla skozi sklepe občinske uprave in na odločno pobudo in zahtevo tamkajšnje šolske komisije Slovenske skupnosti. Primerno je, da si zato tudi pobliže ogledamo ves potek in delo za ustanovitev slovenskega vrtca.

Ze meseca aprila je šolska komisija krminske SSK postavila zahtevo po ustanov-

itvi vrtca, ki naj bo prvi korak k rasti slovenskega šolstva v občini in tako poleg osnovne šole na Plešivem druga slovenska šolska ustanova. Pri prvem vpisovanju so starši vpisali že lepo število otrok (13), čeprav jih je kasneje ostalo samo 11. Meseca maja je občinska uprava že povprašala za ustanovitev državnega vrtca. Šolsko skrbništvo v Gorici pa je odgovorilo, da je rok že mimo in je bilo tako treba zaenkrat misliti na drugačno rešitev.

Predstavniki SSK so se zato obrnili najprej na omenjene redovnice v Krmini s prošnjo za ustanovitev slovenske sekcije vrtca. Sestre so takoj povoljno odgovorile in zagotovile potrebni prostor.

SSK se je medtem obrnila tudi na deželo. Posebno važen pa je korak krminske občinske uprave, ki je medtem že dala v svoj proračun za leto 1981 pet milijonov lir za slovenski vrtec in je na ta način pravzaprav omogočila začetek poti za njegovo odprtje. Med tem časom je razpisala tudi natečaj za slovensko vrtarico, ki je potem dal zaželene rezultate.

Po poletnih počitnicah je nato občinska uprava podvzela še nadaljnje potrebne ukrepe v zvezi z odprtjem vrtca. Dne 12. septembra je namreč občinski svet v Krmini uradno in soglasno potrdil odlok za odprtje vrtca pri krminskih redovnicah. Obenem je tudi odobril izbiro nove vrtarice.

Malo pred omenjeno sejo je PCI zagnal krik in vik, da občinski svet ni o tem pravočasno sklepal. S tem so komunisti ustvarili videz, da nasprotujejo taki rešitvi za slovenski vrtec. Končno pa so tudi oni sprejeli omenjeno rešitev.

Ob koncu naj še podčrtamo dejstvo, da je ustanovitev slovenskega vrtca v Krmini pravzaprav sad političnega sporazuma med DC in SSK, ki je bil sprejet pri zadnjih upravnih volitvah. Vse to pa samo potrjuje pravilnost politike SSK, ki je tako v krajevem kot v pokrajinskem merilu odgovorno odločala in s tem samo podprla zahteve vse slovenske narodne skupnosti.

»Nedeljski koncerti« v Avditoriju

V nedeljo 18. oktobra se bo v goriškem Avditoriju pričel niz koncertov, ki jih je organiziral kulturno društvo »Lipizer« iz Gorice ob sodelovanju goriške Cassa di Risparmio in Radia. Vseh koncertov bo deset; zadnji bo 21. marca. Vsi koncerti se pričenjajo ob 11. uri dopoldne. Nastopali bodo tako solisti kot instrumentalne skupine. Cena za deset koncertov je 10.000 lir, za en nastop 2.000 lir. Člani društva Lipizer in Agimus ter študenti imajo popust in plačajo 7.000 oz. 1.500 lir za eno prireditev.

Občni zbor SZ Olympia

Vršil se je v četrtek 1. oktobra v mali dvorani Katoliškega doma. Ob tej priložnosti se je zbralo precejšnje število oseb, predvsem mladih. Občnemu zboru je predsedoval Emil Valentinčič. Prisotni so bili tudi predstavniki raznih društev in organizacij ter pokrajinska odbornica Marija Ferličeva.

Prvi je spregovoril dr. K. Brešan, ki je orisal dolgo (letos bo Olympia praznovala svojo 20-letnico) in plodno delovanje društva, ki deluje na precej različnih področjih: športno združeno goji odbojko (lani je Olympia nastopala v 6 prvenstvih), zimске športe, lahko atletiko in telovadbo.

Za njim je spregovoril prof. Kranner, ki se je najprej zahvalil vsem tistim, ki so doprinesli k razvoju zamejskega športa na Goriškem. Zatem je analiziral probleme, ki pestijo Olympia, po tudi druga športna društva: kronično pomanjkanje finančnih sredstev, pomanjkanje strokovno izurjenega osebja itd.

Dr. Jože Vrtovec je s svoje strani orisal delovanje smučarskega odseka, katerega člani večkrat dosežejo dobre uvrstitve.

Po blagajniškem poročilu, ki ga je podal Marjan Vižintin, se je razvila živahna debata, ki se je dotaknila različnih problemov: govora je bilo o sodelovanju z drugimi društvi, o odnosih z oblastmi, o rednejšem poročanju v slovenskem in italijanskem časopisju, o problemu, ki ga predstavljajo za slovensko društvo nekateri igralci italijanskega jezika. Na dan je prišlo tudi precej dobrih predlogov. Debatu so nato sledile volitve. - G. R.

Vodstvo skavtov piše staršem

Dragi starši!

Z začetkom novega šolskega leta se je pričelo tudi skavtsko leto. Zato se vam voditelji oglašamo z vabilom in pojasnili.

Skavtizem je svetovno mladinsko gibanje, ki sloni na krščanskih načelih. Tudi v zamejstvu med Slovenci deluje tovrstna organizacija s sedeži v Trstu, Gorici in Celovcu. Organizacija je vzgojnega značaja. Hoče pripomoči k verski poglobitvi svojih članov, jih vzgajati v poštene državljane, zavedne Slovence in odgovorne člane naše družbe. Za dosego teh ciljev se poslužuje Baden Powellove metode združevanja mladine, ki sloni na samovzgoji, na življenju v naravi ter na krepitvi telesnih in duševnih sposobnosti.

Organizacija Slovenskih goriških kavtov deluje že 17 let. Sestavljajo jo tri čete: I. četa (Gorica, Štandrec, Števerjan, Plešivo, Podgora), II. četa (Rupa, Peč, Sovodnje, Gabrje), III. četa (Doberdob).

Po starosti so člani razdeljeni na: volčiče-čeverice (8-11 let), izvidnike-vodnice (12-16 let) ter roverje-popotnice (nad 16 let).

■ Na avstrijskem Štajerskem so bile deželne volitve, na katerih je Ljudska stranka ohranila absolutno večino. Zagotovila si je 30 sedežev, kot jih je imela do sedaj. Socialisti so napredovali za en sedež, od 23 na 24, liberalci pa so nazadovali od treh na dva.

Skavti v Gorici

Za I. četo v Gorici:

Sestanki volčičev in čeveric bodo ob sobotah ob 15. uri v Katoliškem domu.

Vodi skavtov in skavtinja se bodo zbirali med tednom po dogovoru.

Uvodni sestanek celotne čete je v nedeljo 11. oktobra v Katoliškem domu po mladinski maši ob 10. uri na Placuti.

Vse starše vabimo na duhovno srečanje v Zavodu sv. Družine v nedeljo 11. oktobra ob 15. uri.

★ OBVESTILA

Brošura »Misijonska nedelja 1981« bo v sredo 14. oktobra popoldne na voljo slovenskim dušnim pastirjem na Goriškem in Tržaškem. Prejeli bodo toliko izvodov kot lani, če niso drugače sporočili. Brošuro naj delijo med vernike brezplačno, upravi pa jo plačajo iz nabirke za misijonsko nedeljo 18. oktobra. Cena za izvod je letos 500 lir.

ACM Gorica vabi na mesečno mašo za edinost, ki bo v ponedeljek 12. oktobra ob 17. uri v Zavodu sv. Družine.

Glasbena šola »M. Filej« v Gorici se obrača na vse tiste, ki imajo na razpolago instrumente, jih pa ne rabijo več in bi jih lahko posredovali šoli. Gre za klavir, violino, harmoniko in kitaro, ki bi jih šola nujno potrebovala za nadaljnje uspešno poučevanje. S tem bodo najbolj koristno vnovčili svoja glasbila, obenem pa pomagali našim mladim učencem, ki se vključujejo v svet glasbe. Obrnejo se lahko na naslov šole, ki je v Gorici na Placuti, 18.

V župnijski cerkvi v Rojanu bo v nedeljo 11. oktobra ob 9. uri maševal in pridigal dolgoletni misijonar v Zambiji, sedaj provincial slovenskih jezuitov p. Jože Kokalj SJ.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na srečanje z misijonarjem iz Zambije v ponedeljek 12. oktobra ob 20. uri v Peterlinovi dvorani. Govoril bo p. Jože Kokalj SJ, provincial slovenskih jezuitov.

Premiera dramatične zgodbe »Punčka«, ki jo je spisal Ferdo Kozak, bo v Kulturnem domu v Trstu v petek 9. oktobra ob 20.30 za red A. Ponovitve: v soboto 10. okt. ob 20.30 za red B, v nedeljo 11. okt. ob 16. uri za red C, v sredo 14. okt. ob 20.30 za red D in v četrtek 15. okt. ob 20.30 za red E. Vsi abonenti so naprošeni, da dvignejo svoje izkaznice pri blagajni Kulturnega doma od 9. do 14. in od 18. do 20. ure.

DAROVI

Za Katoliški glas: T. C., Trst 10.000; Vera in Dušan Hmeljak, Trst namesto cvetja na grob Lojzeta Bizjak iz Ajdovščine 20.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: sestre Danice Stanič namesto cvetja na njen grob 50.000 lir.

Za cerkev v Pevmi: bratje in sestre Di Teuffenbach namesto cvetja na grob Kristine Valentinčič 20.000; Kmetska zadruga v Pevmi namesto venca na grob Frančiške Valentinčič, ki je umrla na dan pogreba svoje sestre Kristine 130.000 lir.

Vsaka veja izvaja program primeren starosti njenih članov. Zbirajo se na tedenskih sestankih, se udeležujejo raznih občasnih srečanj športnega, kulturnega, brodelnega in zabavnega značaja, raznih izletov, tečajev in akcij. Višek skavtskega leta so obljube (sprejem novih članov) in poletni tabor v planinah.

Ne da se opisati vseh nepozabnih doživetij in izkušenj ob tovrstnem načinu življenja v prijateljskem vzdušju mladih vrstnikov. Poročila o našem delovanju prinaša skavtsko glasilo Planika.

Kot starši gotovo želite zagotoviti svojim otrokom tako bodočnost, v kateri bodo imeli pravičen odnos do vseh vrednot. Tudi naša organizacija vam želi pri tem odgovornem delu priskočiti na pomoč. Zato vabimo tudi vašega otroka v našo sredo.

Vse informacije dobite pri voditeljih:

I. četa: Sandra Košič, tel. 87170; Mauro Leban, tel. 32913; Marjan Markežič, tel. 83515;

II. četa: Marjanka Čevdek, tel. 882260;

III. četa: Jordan Ferletič, tel. 78074.

Skavtski pozdrav!

Za moški zbor »M. Filej«: N. N. iz Podgore ob obletnici smrti g. župnika B. Spacapana 20.000 lir.

T. T., Gorica: za Katoliški glas in za Pastorika po 2.000.000 lir.

Ob 11. obletnici smrti brata Jožkota: C. K. za slovenske misijonarje in za lačne po svetu po 10.000 in za Katoliški glas 5.000 lir.

Milka Goričan, ki zaradi bolezni ne more na romanja: za cerkev sv. Ivana v Gorici, za cerkev na Travniku, za Zavod sv. Družine, za Alojzijevešče, za Katoliški dom, za Katoliški glas in za misijone po 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Mirka Devetaka: družina dr. B. Spacapan za Katoliški glas 30.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Ema Vremec 1.000; Luigia Berghaus Pisani 7.000; novo ustanovljena družina Edi Sosič-Jadranka Sedmak ob poroki 50.000; Giulio Spehar ob krstu vnuka Emanuela 20.000; N. N. ob prvi obletnici smrti Antona Hrovatina 5.000; N. N. italijanske narodnosti 20.000; razni 8.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: ob obletnici smrti sina Stellia daruje Dora Giovannini 30.000 lir.

V spomin pok. Eme Furlan: svakinji za novo cerkev v Ankaranu, za lačne po svetu in za Družbo sv. Petra Klaverja po 10.000 lir.

Za novo cerkev: družina Srebrnič namesto cvetja na grob Mirka Devetaka z Vrha in Cile Bitežnik iz Gorice 50.000 lir.

Dragica Stergar, Kalabrija: za slovenske misijone 100.000 in za Marijin dom v Rojanu 100.000 lir.

Za katedralo v Skopju: N. N. 30.000 lir.

Za misijone: Jože Fabijan 20.000; Marija Fabijan 50.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

ZAHVALA

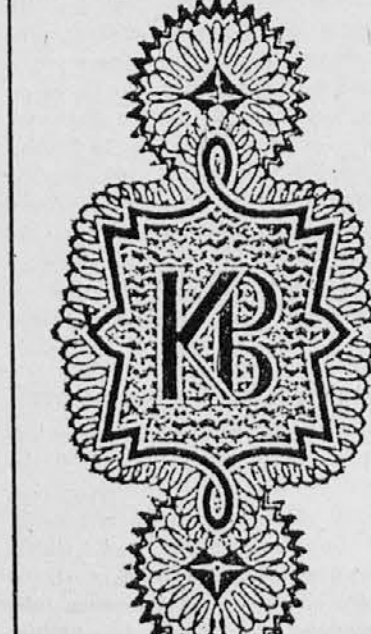
Vsem, ki ste z nami sočustvovali, nas tolažili in izrekli sožalje ob smrti naše nepozabne, srčno dobre in plemenite žene, mame, none in pranone

Kristine Pintar - Valentinčič

se topla zahvaljujemo. Posebna zahvala za opravljene cerkvene obrede g. Stanku Premrlu, župniku v Pevmi in msgr. Francu Močniku.

Pevma, 7. oktobra 1981

Svoji

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA **Korzo Verdi, 51**
 Telefon: 84206 - 84207 - 85383
 Telefon menjalnice: 83909
 Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI